

Մանգոյումի Էֆեսոս

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ՊԵՐՆՃԻ ՄԵՆԵ

1866 ՄԱՐՏ 1 ՍԱԼԸ

ՆԻՄԵՐՈ 4

Մանգոյումի Էֆեսոս հասցիւն 260
նիւսիւ վերին, սենեկի դռնէն, բոսթա փարաք տալի
իջինտէ օլարագ, 200 դէ" օլուպ, ալթը սլըղը 100 դէ" օլա-
ճագ, վէ նիւսիւսի տալի 50 ար փարաք սալթը ճագ տըր :

Իլանաթըն պէշէր սաթըրը ինն, պի-
րինճի տէֆատա 3, իրինճի տէֆատա 2,
վէ իւլինճիւ վէ սալթը տէֆալարտա 1
էր զուրուշ ալթնաճագ տըր :

Մէրթուպ վէ սալթը, իսթանպուլտա Պաղչէ Գարուտա-
խարիճինտէ, գարաղօխանէ իլէ ճամիի շէրիֆ արա եւ-
րինտէ քեպլին Շապըր խանըտա, Կարապետ 3. Փանոս-
եանըն 18 նիւսիւսիւ օտարնա կէօտէրիլէճէ տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՌԻԼԻՅԵ

Օխրի գայիմնագամըղը, ըրթպէյի միւրի
միւրանի իլէ, Մանասթըր մէճիւսի քէպլի
ազարնտան սանատէթլու խալիլ քաշայա թէվ-
ճիւս պուրուլմուշտուր :

Էփրինէ վիւլայէթի ճէլիլէսի վալիսի
տէվէթլու խուրչիտ քաշա հաղտէթլէրի,
իշպուր քէնճէմպիս կիւնիւ, պաղը մէ-
մուրիսի վիւլայէթ պէրապէր օլուրդլարը
հալտէ, մահէլի մէմուրլիլէթլէրինէ ա-
զիմէթ իլիմիշէր տըր :

Օլոնիսա սէվաճիլինտէ հարէթէթի արզ
վուզուիլէ, իքի գարիտէ իքի եիւզ ելթ-
միշ պէշ խանէ միւննէտիւմ օլարագ, սոգսան
սէքիլ խանէ տալի ղէտէլէնիւ, վէ օն տօ-
գուշ քիշի վէֆաթ իտիպ, օթուզ ելտիսնէ-
ֆէրին մէճուր օլուրդլու, վէ հարիանաթէճա
տալիս պիւրազ թէլէֆաթ վուզու պուրու-
ղու թէլէկրաթ իլէ ալթնա թէպլիլաթը վա-
զըհատան անլաշըմը օլուրդլուտան, Եան-
եատա պուրուտան աթըպպա վէ ճէրահիւսի
ասկէրիլէտէն սէրիան միւննաթիլէրի կէօն-
աէրիլէք, մէճուրհին հաղըրտա միւտա-
վաթը աճիլէ, վէ մուսապին իշին հիւքիւ-
մէթէ լաղըմ կէլէն մուալէնէթ վէ թէսհի-
լաթը մուգթաղիլէնին իճրատը, պա թէլէկ-
րաֆիսամէյի սամի, Եանեա վալիլիկինէ թալ-
սիլէ պուրուլմուշտուր, վաթը սէմիլիլ օլ-
մուշտուր :

Պապը ալիսին քեաֆէյի ումուրտա միւ-
սարաաթը թէտապիլիլէսի շայանը թէշէք-
քիւր մէվատտէն պուրուլմուշտուր, պու-
րատա տալիս պէյան իլէ, արզը շիւքըանիլ-
եթ գըլընար :

Ճ. Հ.

Սըհիլիլէ գօնթէրանը թէճէմիլի
իթմէքտէ օլուպ, վէ սօն մէճիլիլէրին
տէ, Ֆրանսա տէվէթի թարաֆընտան
մէմուր թալիլին օլուրդլու գաթ իլէ, տօգ-
թօր միւսիւ Ֆօլէլ թարաֆընտան գու-
հուրա կէլիլ օլան պիւր թէքլիլ, իսպ-
իճէ միւննատէլաթը մուճիլ օլմուշտուր :

Մէրթուր թէքլիլ, մազալահ, հա-
ճիլէր Մէքթէթի միւքըրէմէ թարաֆըն-
տա իքէն, օլ թարաֆընտա, գօլէրա ա-
ֆէթի գուհուր իլիլէտիկի թագալիլտէ,
իլէթի մէզպուրէ պիւթիւն պիւթիւն
տէֆ օլուրդլու գաթար, տէնիլ թարի-
գիլլէ պու թարաֆա կէլէմէյիլ, իլա
օլատա պէքլէմէլէրի, վէ պիւթիւն պիւ-
թիւն տէֆ օլուրդլու սօնրա տալիս,
օն պէշ կիւն գարանթինա չէքալիլտէն
սօնրա եօլա չըգապիլմէլէրինտէն իպալէթ
պուրուլմուշտուր :

Հալ պուրի պու խուսուս, հաճիլէր
հաղըրտա, ստէթա գօլէրապա մանէնա
պաղպա պիւր աթէթ տիմէք օլաճաղըն-
տան, պաշլըճա Տէվէթի ալիլէ, վէ ինկիլ-
թէլլա իլէ իրան տէվէթիլէրի մէմուրիլի
թարաֆընտան, գապուրէ շայան կէօ-
րիւլէլէք, շէտիտէն ընտու իլէ ճէվապ
վէրիլիլ իսէտէ, Ֆրանսա տէվէթի մէ-
մուրլարընըն թէքլիլ, Էքսէրլիլէթի
արա իլէ գապուր օլուրդլու, Պապը ա-
լիլէ արզու թագալիլ իլէ, ճէվապընա
ինթիլգալ օլուրդլու աղըպէթընար
գալար վէրիլիլ տըր :

Կէլէն հաֆթաթի Լէվանթտա խու-
սուսու մէզպուր հաղըրտա պիւր պահ-
տէր իտիլիլ օլուրդլուտան, մանլինի
պէյան իտիլիլ :

Քէնճէմպիս կիւնիւ գօլէրա գօնթէրան-
սը թէքըրէն թէճէմիլի իթմիշ, վէ իլք
պահարտա Հիճագտա չու իլիլէթի միւսիլք
գուհուր իթտիկի թագալիլտէ, մահէլիլ մէզ-
պուր իլէ Մըքթէթ պէյիլտէ տէքէտ օլան
իթիլաթըն մէն իտիլիլ գըլմընտա, Ֆը-
րանսըղար թարաֆընտան վուզուա կէլէն
թէքլիլ իլգէրինէ, թէքըրէն միւննատէլէ
աշըմը, վէ պիւր նէթիլէ հաթը օլմագըրըն
մէճիլ գաթանիլ իսէտէ, ճիւմա իրթէսի
մէճիլիլտէ, թէքլիլ մէզպուրուր Պապը
ալիլէ թագալիլտէ պարա վէրիլիլ տըր :

Ալտըրլիլ մալիւմաթա նաղարէն, Տէվ-
լէթի ալիլէ իլէ իրան տէվէթի մէմուրիլի
թարաֆընտան, օլ պապտէ քէք չօգ գարը
կէլիլիլէք, խուսուսու մէզպուրուր իճ-
րատը ճայիլ կէօրիլիլէք հալտէ, հաճիլէր
թարաֆընտան պիւր ուլղուրդլու գու-
հուրա կէլմէսիլլէ, պէզալէթ թէլիլքէլի
պիւր ֆէսատա սէպէպիլլէթ վէրիլիլ օլա-
ճաղը, շիւնքի մէքգուտան հաճիլէր, եա պա-
րա թարաֆիլլէ մէմէթլէրինտէ տէօնիլէ,
վէ եաթօտ տէնիլ թարաֆիլլէ տէօնիլլէրինտէ
րուլտաթ վէրիլլէն գաթար, օրալարտա միւ-
տարի քիֆայէ ելէճէք պուրապաճաղըն-
րը, վէ պուրուտան տալիս գըլըր վէ գըրըն
կիպի ֆէնալըղար գուհուրա կէլէճէլի, վէ
պէլիլտէ պիւր իթիլիլտա նէթիլ վիլէ-
ճէլիլ չիւրէլէրինտէ մէպնի, Պապը ալիլիլ օլ-
լիլիլգաճա պիւր իլթիլարապ տիւշար օլաճա-
ղը տալիս իթատէ օլուրդլու տըր :

Ֆրանսա տէվէթի մէմուրու գօնթ Լալ-
ման, խուսուսու մէզպուրուր իճրատընա գա-
րար վէրիլիլտէ, մահէլիլ մէզպուր թա-
րաֆընտա, գուլվէթլու պիւր պահիլլէ
գապըթաթըն պուրուլմուրուլմաթ էլգէ-
միլիլլէրին պէյան իլիլիլ տըր, Գըրմը-
ղը տէնիլտէ իսէ, եալընըլ ինկիլլէրա ի-
լէ Ֆրանսա տէվէթիլլէրին տօնանալարը
պուրուլմուր, վէ ինկիլլէրա տէվէթի թա-
րաֆընտան, մէքըր թէքլիլ գապուրէ չա-
յան կէօրիլիլ օլմաղընտան, պիլթապի
տէվէթի մէզպուրէ կէմիլիլ, չու իլըտմէթի
տէր իւնտէ իտէմէլէք, վէ իսթմէթի մէզ-
պուրէլին իճրատը, եալընըլ Ֆրանսա տօնան-
մաթընտա գալաճագ տըր : Հայպուրի Ֆրան-
սա տէվէթի, մէքըր տէնիլտէ պուրուտան
պիւր քիլիլէ տօնանմաթըն, միգտարի քի-
ֆայէտէ միւքէմէլ գըլընճայա տէլիլ, հաթ-
թա Սիւլէյիլ գաթար տալիս, հէնուզ սիւ-
րատ օլուրդլու գաթար տէրիլիլ մալիլ
պուրուլմագտա տէլիլ տըր, մէզապալահ է-
կէր իլիլթի մէզպուրէ պաշ կէօթիլիլ իսէ,
կէրէք տէնիլգէ, վէ կէրէք գարաճա, պու-
լաշըղըր քէք չօգ եալընըլ օլաճագ տըր :

տիմէք տիր քի, մէջքիւր թէքլիֆին իճրա-
սը աստէթա միւմքինսիդ կիպի տիր:

«Ֆազաթ, գօնֆէրանսըն վէրտիկի պու-
գարար, մատամ քի հագգը զաթինտէ պիր
գուվլէթի օլալար, իլլա Պասպո ալինին րէ-
յինէ մէնուլթ պուլունաճագ տըր, էլպլթթէ
Պասպո տլի տախի, քէնտի իսլամ էհալիսի-
նին ալպիագ ու էվգաինի բէք ալեա պիւ-
տիկինտէն, էօյլէ պիր հալտէ կէմիլէրին թէվ-
գըֆը, եանի հանիլէրին ալտէթինի մէն իթ-
մէքիք թէքլիֆին մէվգըրի իճրայէ գօյմագ
թէհիքէսինէ քէնտույի իլգա իթմէլիպ, ան-
ճագ էմրի սըհէթէ տայիր օլան նասիհաթ-
լարա րիայէթ ու իթիպար իտէճէքտիր:

«Խմտի, պիզէ պիզ զանն իտէրիգ քի,
մէջքիւր գօնֆէրանսըն պու իլք գարարըն-
տան հիչ պիր նէթիճէ հասը օլամայաճագ
օլուպ, վէ չօզլարըն իսէ, Մէքքէյի միւքէր-
րէմէ իլէ Մէտինէյի միւնէվլէրէ հագգընտա
տէրքեար օլան ալագայի թապիլյէլէրինտէն
գիլատէ, իսթանպօլուն րաւաթ ու մէնֆա-
թը հագգընտա ալեադայի թապիլյէլէրի (սէմ-
բաթի) պէտիտար օլունուլունտան, մէջքիւր
գօնֆէրանսըն հագգար տիգգաթընը, Թօթիս-
նէ իլէ Գասըմ—բաշա կէրիզլէրինին «թէֆ-
իլի վէ թէճէսալուսի» իւզէրինէ տալէթ ի-
տէրիգ. զիրա, կէչէն սէնէքի աֆէթ միւտ-
տէթինտէ, էն պիւլիւք ֆէնալըգ, կէրէք
Խաթանպօլ, վէ կէրէք Գալաթա թարաֆլա-
րընա, մէջքիւր իքի մահալլ վէ ալէլ խու-
տու Գասըմ բաշատան սիրայէթ իթմիչ օլ-
ունուլ հալտէ, հէնուլ մահէլլի մէզպուրուն
թէմիլլիյինէ, եա հիչ պիր էսէր կէթիւլէ-
մէմիչ տիր, վէ եախօտ բէք ճիւզլիյէթ
նէվինտէն պիր չէյ. տիմէք տիր քի, գօն-
ֆէրանս թարաֆընտան, մահալլի մէզպու-
րէնին թէմիլլէթտիրիլմէսի խուսուսու, Պա-
պը ալիլէ թագտիմ օլունտուլուն սուրէթ-
տէ, ճիւզլիյին չիւքրանիյէթինի տալէթ
իթմիչ օլանաղընտա, ասլա չիւքհէ եօգ-
տուր:»

Պիզ տախի էսէֆի տէրուն իլէ սէյ-
լէրիգ քի, իլլէթի մախուֆէնին տէֆին-
տէն սօնրա, թէմիլլէք հագգընտա լա-
զըմ կէլէն տիգգաթ ու իհթիմամ, օլ
մէրթէպէ ունուտուլուն տուր քի, տէ-
յիլ Թօթհանէ վէ Գասըմ—բաշա կէրիզ-
լէրինին թէմիլլէթտիրիլմէսին տիգգաթ
օլունմագ, հաթթա իսթանպօլ վէ Գա-
լաթա ճիւզլարըն սօգազլարըն թէմիլ-
լէրինէ տախի, հէման հիչ տիգգաթ օ-
լունմամըն տըր. չէյլէ քի, էկէր վիւ-
քէլայի ֆէխիսամ վէ մէմուրինի ազամ-
տան պագըլար, նիչէ մէնգարէյի մէքու-
հէյի նագարը տիգգաթլարընտան մէս-
թուր թուլմագտա օլան ֆայթօնլա-
րընտան չըգարագ, վէ սօղրու ճատտէ-
լէրտէն արալըգ սօգազլարա սաթարագ,
խուսուսիլլէ Պէյ—օղլու իլէ Գալաթա
թարաֆլարընտա, պիր կիւն թէֆթիլ
ու թէճէսալուսէ հիմմէթ ու թէնէզըիւ-
լունլունաճագ օլսլար, օ մէրթէպէ պիր
մուրաթըրըգ մէվճուտ իքէն, իսթանպօլ-
տա նասըլլ ատամ եաշամագտա օլմասը-

նա թէաճճիւպ իլէ, ապ ու հալասընըն
նատիր իւլ էմսալ օլմասընը տէր խաթըր,
վէ իգհարը մէմնուլիյէթ իտէճէքլէրի
իլէ պէրապէր, գէմանը տէվլէթլէրինտէ,
պէօյլէ պիր րալիթալթլար բատիշահըն-
տա, պէօյլէ իֆրաթ մէրթէպէ պիր րիս-
լիք հիւքմ իթմէքտէ օլունուլուն իչին,
հատտէն զեյատէ տիւշարը էսէֆ վէ
մահզուլիյէթ օլաճագլարը պիր իլլէթի-
պահ տըր:

Պիզ կէրէք Անաթօլունտա, վէ կէրէք
Էվրօպունտա, իսպիլիճէ մէմլէքէթ, գա-
սապա վէ քէյ կէզմիլ իսէքտէ, տէյիլ
զապթիլէ միւշիլիյէթի վէ միւնիսի-
րալիթէ օլմայան, վէ հաթթա պիր նէ-
ֆէր զապթիլէ տախի պուլունմայան
եթլէրտէ, Պէյ—օղլունտա վէ Գալաթա-
տա, պու կիւն վէ պու սատթ մէվճուտ
օլան րիսիլլին, տէյիլ միւլինի, վէ հաթթ-
թա նըսթընը տախի կէթէմէմիլիլ տիր,
վէ պու սէօյլէտիքլէրիմիգտէ միւպալա-
ղա պուլունմասը սուլի զաննընա զահիպ
օլանլարըն, պիր կիւն պիլիմ իլէ եալը-
նըգ պիր սատթ պիրիլքտէ կէզմէք միւ-
րաա իթտիքլէրինտէ, կէթլէրիլլէ կէթ-
լէպիլլէճէքլէրի չիւքհէտէն միւսթաղնի
տիր:

Հէլէ, հէր թարաֆ, պէր թարաֆ,
լաքին, Պէյ—օղլունտա Միւնիսիլլիթէ
պուլունտուլուն թագտիրտէ, բէք չօգ
սօգազլարտան րիսիլլէրտէն կէչիլէմէմէսի,
վէ րէսմի ու զայրի րէսմի զագէթալարտա,
պիտտէֆաթ, օլ պապտէ եագըլմը օլան
պահալարըն տախի հիչ պիր էսէրի կէթ-
լիլլէմէմէսի, տօղրու սու թէաճճիւպ
չայան տըր:

Պիզ զանն իտէրիգ քի, միւնիսիլլիթ-
թէնին ազալարը, հէր միլլէթ թարա-
ֆընտան գուրա իլէ ինթիլիսապ օլունմուլ
օլսլար, միւրատ օլունտան մուհասսէ-
նաթըն կէթիլլէճէկի չիւքհէսիլ տիր:

— Պա իրատէյի սէնիյէյի հազըթթի
ֆատիշահի էշեյի թիւճճարիյէտէ տէնը-
լէրինէ վագը մուգարէր պուլունտան գուր-
լուն տամղա հագգընտա թանգիմ գըլըն-
մը օլան նիզամմամէնին սուրէթի, րիւ-
սուլմաթ էմանէթի ճէլիլէսի ճանիպի
ալիսինտէն, պէր վէճհի զիր պէյան օ-
լունուլ:

Մահալլի ախէրէ իրսալ օլունմագ
իւզրէ, մուխրիճ կիւմիլլէքլէրինէ վիրուտ
իտէճէք էշեյի թիւճճարիյէտէն ու-
սուլի մուլիյէտէ, վէ մուլմէլաթ սայի-
րէյի նիզամիյէտի իճրա օլունտուլուն
սօնրա, էշեյի մէզպուրէնին կէթուլիլ-
լէճէկի մահէլլէ գատար միւրուր իտէճէ-
կի մահէլլէտէ քեային տիկէր կիւմիլլէ-
լէրտէ, պիր թէքրար քիւշատ վէ մուլ-
եթէնսինէ հաճէթ գալմամագ իչին, էշ-
եյի մէզպուրէնին մէվճու պուլունտու-
ղու պալէալլէ սանտըգ, վէ ֆըլը, վէ

սայիր կիւնա տէնը վէ գապար իւզէրի-
նէ իք սարըլարագ, գուրչունտան մա-
մուլ միւհիւրին վագընա տայիր մուա-
մէլաթ միւթէպամմին լայիհա տըր:

Պիրինճի մատտէ, Թիւճճարըն կէրէք պէր-
րէն, վէ կէրէք պահէն մէմալիքի մահրու-
սէյի շահանէնին պիրինտէն տիկէրինէ, վէ
եախօտ տիյարը էճնէպիլլէն նագլ իլլէնէճէք-
լէրի քեաֆֆէյի էշեանըն մուխրիճ կիւմիլլէ-
լէրինտէ, ուսուլի վէճհիլ պիլ մուլայէնէ,
իլլէթիլա իտէն րէսմի կիւմիլլէկի իսթիսալ
օլունտուլունտան սօնրա, մէվլու օլունուլուն
տէնը գապարը իւզէրինէ, իճագընա կէթ-
պիր վէ եախօտ տահա գիլատէ գուրչուն
միւհիւր վալ օլունաճագ, վէ պէնէրինէ գալ
միւհիւր վալ օլունտուլուն, նիզամը իւզրէ
վէրիլլէճէք էտա թէգքէրէսի պալեսաթընտա
չէրճ սուրէթիլլէ կէթիլլէրիլլէճէք տիր:

Իքինճի մատտէ, Իշպու միւհիւրլէրին
վագը, թիւճճարըն թալէպիլլէ օլուպ, թա-
լէպ իթմէլլէրին էշեանընա մէջքիւր միւ-
հիւր վալ օլունաճագ, վէ օ հալտէ էշ-
եայի մէջքիւրլէնին կէթուլիլլէճէկի մահէլ-
լինէ վիսուլլինէ գատար, ուղրայաճագը
կիւմիլլէքլէրտէ քիւշատ վէ մուլայէնէ ու-
սուլի, քէմաֆի իւս սապըգ իճրա գըլընա-
ճագ տըր:

Իւչիւնճի մատտէ, Պիր տէնիլ, վէ եա-
խօտ սայիր կիւնա գապա հէր պալ գուր-
չուն միւհիւր վուրուլուն իսէ, գուրչուն վէ
իք պահաթ օլարագ, պէնէր միւհիւր իչին,
մէթալիք օլմագ իւզրէ, էլլիլլէր ֆարա, րէս-
մի կիւմիլլէք հագգընտա ճարի օլունուլուն
վէճհիլ, բէլլինան ախը վէ իսթիսալ օլու-
նաճագ տըր:

Տէօրտիւնճի մատտէ, Զիքր օլունտուլուն
վէճհիլ, ասհապընըն թալէպիլլէ գուրչուն
միւհիւր վուրուլուն օլան տէնքլէր վէ սա-
լիր գապար, մահէլլի մագսուտինէ տօղրու
նագլ իտիլիլ իքէն, էսնայի րահտէ հէր գան-
դի կիւմիլլէք ուղրար իսէ ուղրասընլար, իւ-
զէրլէրինտէ պուլունտան միւհիւրլէր, թէգքէ-
րլէրինտէ մուհարրէր օլան ատէտէ միւթա-
պըգ, վէ մարգա վէ նիւմէրօլար, մէջքիւր
թէգքէրէյէ մուլաֆըր օլուպ, իշպու միւ-
հիւրլէր իլլէ իրլէրինտէ, տէնը վէ գապա-
րըն իչինէ սօնրատան պալագ էշեա իսթալ
գըլընմը օլմագ չիւքհէսինի վիրէպիլլէճէք
պիր կիւնա պօզուլլուգ կէթիլլէթտիքէ,
կէրէք սալիֆ իւլ պէյան, էսնայի րահտէ
պուլունտան կիւմիլլէքլէրտէ, վէ կէրէք էշ-
եանըն վարաճագը մէվրիտ կիւմիլլէքլէրին-
տէ, մէջքիւր տէնքլէր իլլէ գապար վէգիւ օ-
լունաճագ, վէ նէտէ քիւշատ իլլէ տէ-
րունլէրինտէ պուլունտան էշեա մուլայէնէ
վէ թատատ գըլընմայարագ, հէյնէթլէրի
իւզրէ իմար գըլընաճագ, վէ ֆագաթ մէվ-
րիտ կիւմիլլէքլէրինտէ, գուրչուն միւհիւր-
լէր, ասհապըն էշեանըն եանընտա գալմա-
թըլա, շունուն պունուն եէտինէ կէչիպ,
սուլի իսթիմալ օլունապիլլէմէք իչին, տէնը
վէ գապարընտան պիլթէմամէհիւմ գաթ ի-
լէ, կիւմիլլէքտէ ալըգօնուլաճագ տըր. ֆի-
էմա, զիքր օլունտուլուն վէճհիլ, միւհիւր-
լէրլէ իրլէրինտէ օլ կիւնա չիւքհէյի միւ-

րիս պողոտայի վրա կ'ընկնէր իսկ, օ միտիւ-
լու տէնք վէ գապար պիւթիւն պիւթիւն
միւսիւր վտարումարը կիպի նազար օլունա-
րագ, քիւլատ իլէ տէրունէրիստէ պուլու-
նան էչեա, նիզամը իւզրէ մուսայեհնէ, վէ
թէգէրէսիյէ թաթպիգ պիւրէ, մուսայեհնէ
իճապիյեհնի իճրա գըլընաճագ տըր:

Պէշինճի մատտէ: Տէօրտիւնճի մատտէ-
տէ պէյան գըլընան շիւպէյէ մահէլլ գալ-
մամագ իշին, ճինս վէ հէյեթիսէ կէօրէ,
պիւր տէնկէ վէ եախօտ գապա գալ միւսիւր
վտարումագ իւթիգա իտէր իսէ, թիւճճար
պահայի միւսիւրիւ աղ վիրմէ գաստիյէ,
թալէպ վէ իսրար իտէճէ օլսա պիւլէ, կիւմ-
րիւք մէմուրլարը լիւզումիստէն ագալլ (էք-
սիք) միւսիւր վտարումագ, վտարումագլարը
միւսիւրլէր իլէ սարտըզլարը իւթէրի տէնք
վէ գապին տէրունիսէ, սօնրատան էչեա սօ-
գուշտուրումայաճագ սուրէթտէ ինիլմամը
վաղ վէ բապի իթմէկէ, պէղայէթ իթինա
իտէճէքլէրի միսիլու, էչեանըն առնապը
տախի, պուրալարնա թէգայեիւտ պիւրէ,
էօյէ շիւբէ վիթէճէ հալտէ միւսիւրլէնմիշ
տէնքլէրիս գալտըրմայրպ, սայրը վարա-
ճագլարը կիւմրիւքլէրտէ շիւբէ օլունմայա-
ճագ սուրէթտէ ինիլմամըն միւսիւրլէնմէ-
սինէ նէգարէթ, վէ էնայի բահտէ տախի,
իշպու միւսիւրլէր իլէ իւթէրէ պիւր կիւնա պօ-
զուզուլու իրաա իթտիւրիւթէրէք, հէյեթի
ասիլիլէրիս մուսաֆաղասընա տիգգաթ ի-
տէճէքլէր: վէ իթմէտիլէրի թագտիւրտէ,
պալեատէ զիքրի միւրուր իյէտիկի վէճիլէ,
վազը օլաճագ շիւպէյէ մէպի, էչեալարը-
նըն տիկէր կիւմրիւքտէ քիւլատ վէ մուսայ-
եհնէ իտիլմէսի մէճպուրիյեթիստէն տօլա-
յը, թարաֆլարնա թէրէթթիւպ իտէճէք
մէշագգաթ վէ սուուպէթէ, մահգա քէն-
տուլէրիս սէպէպ պիւլէճէքլէր տիւ:

Ճէրէտէ:

— Մէսաժի իմէրիս վարօրլարնա
տան պիւրի, Մարսիլեայա կէօթիւրմէք
իւզրէ, կէչէնլէրտէ Տէր սաատէթտէն
եիւքլէթտիկի եիւզ եթմիշ ալթը պալ-
եա իրէք, էնայի բահտէ ըսլանմը օլ-
տուղունտան, գումրանեա թարաֆըն-
տան պէշ եիւզ պին Ֆրանգ թագմիսթ
ալընտըղը հալտիստթտան տըր:

— Բուսճուգտան թարաֆըրմըգա եա-
զըլարընա կէօրէ, օլ թարաֆըրտա աղ-
նամ իսաթթալըղընտան իսայիճէ թէլէ-
ֆաթ վուզու պուլմագտէ տիւ:

Գըլըրդ օղու իլէ Տէլի Ահմէտ նամ
մէշնուր հայտուտար, շէհրի մէզպուր-
տա սալպ օլունմուշլար տըր:

— Ումուրը էճնէպիյէ միւտիւրիկի ինզի-
մալիյէ, Էտիւրնէ մէրքէզ գայիմագամը պու-
լունան սաատէթլու Աղիգ բաշա հազրէթ-
լէրի, ճիւմա իրթէսի կիւնիւ, մէրքէզի մէ-
մուրիյեթիսէ աղիմէթ իթմիշտիւ:

— Կիւմրիւքլէրտէ ըսմի կիւմրիւք
մուզապիլ այնէն ալընան էմթա վէ էչ-
եանըն հաթթատա իքի կիւն միւզայէ:

տէսիլէ Ֆիրուխթու, շիմոխէ գատար
ճարի իտի իսէտէ, պատէգին իւշ կիւն,
եանի ճիւմա իրթէսի, վէ բազար իրթէ-
սի, վէ շարշէմպիհ կիւնլէրի սաաթ պէշ-
տէն օն պիւրէ գատար միւզայէտէ օլու-
նաճաղընտան, քէյֆիյէթ ճիւմէնին մա-
լիւմ օլմագ, վէ օնա կէօրէ իսթէք ի-
տէնլէր, էչեամը մէզքիւրէտէ, վագթը
մէզպուրտէ, Տէր սաատէթ էմթա կիւմ-
րիւքիւ տայիթէսինտէ, միւզայէտէ մա-
հէլլիստէ հազըր պուլունմագ իւզրէ պէ-
յանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը:

Ճ. Հ.

— Հարիգը քէպիթին վուզու իիւզրի-
նէ Տէրսաատէթէ ինշաթթը ումուլիյ-
եհնին քեարկիթէ թահվիլի հազըղնտա
իթթիիաղ օլունան թէտապիլի թէսհի-
լիյէ ճիւմէսինտէն օլտուղու վէճիլէ,
քիթէճ րուսուումաթընը քիւլլիյէն իլղա-
տը (գալգմասը) խուսուսունա իրատէյի
սէնիյեթ միւթէալլիք վէ շէրէֆսունուհ
պուլլուլմուշ, վէ Տէր սաատէթ քիթէճ
խանէ մուզաթտար միւտտէթի մալիւմէ
իլէ միւթէպիմիսէ իհալէ օլունմուշ ի-
քէն, իրատէյի մէշուհէյէ թէվիթիգան,
ըսմի մէզպուրուն սէքսէն իքի սէնէսի
մարթընտան իթիպարէն Ֆէսիի իհալէ-
սիյէ թէրգըրին գայտը իճրա գըլընմագ
իւզրէ, խաղնէճէ մուսայէթի մուզթա-
ղիյէսի իֆա գըլընմիշ օլտուղու, վարի-
տաթ մուհասէպէսինտէն իլան օլունուր:

Թ. Թ.

— Միլլէթիիզ զաղէթալարնտա,
պապէն պիւր պիւրիսէ գարշը միւճատէլէ
պահալարը աշըլտըգտա, կիւյա պաշգա
միլլէթ զաղէթալարնտա էմալի նա մէշ-
հուտ տուր կիպի, պազըլար թայեիպ իյ-
լէմէքտէ տիւրէր, հալպուքի, գալէմ միւ-
ճատէլէսի հէմ հէր միլլէթտէ վար տըր,
վէ հէմտէ, չօգ իսթիֆատէ իտէճէք պիւր
շէյտիւր: Լաքին, էսէֆ իտէճէք եէրի շու-
տուր քի, պազը զաղէթալար, մէսէլէ
հէր նէ իսէ, անճագ օնտան պահս իտէ-
ճէք եէրտէ, հէմ մէսէլէտէն շաշարագ,
վէ հէմտէ շախիյէթէ թօգունարագ,
գարա սաշմա կուզմայա ութանմաղըլա-
րնտան, օգույանլարն նէֆրէթ ու թէ-
շէքքիսինէ, Ֆիլ վազը սէպէպիյեթի
վիւմէքտէ տիւրէր:

Օսմանլըճա զաղէթալար պէյնիստէ
տախի, արալըգ արալըգ օ եօլտա միւ-
ճատէլէ վէ ույղունսուզուլու կէօրիւ-
մէքտէ օլուպ, հաթթա պու կիւնլէրտէ
տախի, թագվիմի վագաի իլէ ճէրիտէ
պէյնիստէ պիւր նէվի միւճատէլէյէ պիւր
գաբու աշըլտըղը կէօրիւլմէքտէ տիւ:

Մէթթուպի իսարիճիյէ իսիւլէֆա-
սընտան ըիֆաթլու Սայիտ պէյ էֆէնտի
իմզալըլա, թագվիմի վագաիտէ, ու-
լումու Ֆիւնունա տայիւր տէրճ իտիւ-
մէքտէ օլան պազը միւֆիտ պահալար,

հէր նէ սէպէպէ մէպին իսէ, պազըլա-
րն ըսէնի զարագընը թահրիք իյլէմիշ
օլմաղին, միւրի միւմայիլէյհի թէգէրիֆ
նիյէթիյէ, վէ իմզա եէրիսէ պիւր լէյլէք
ըսմի վաղիյէ, ճէրիտէյէ շէհր քօսթա-
սը մարիֆէթիյէ պիւր մէթթուպ կէօն-
տէրիլմիշ, վէ ճէրիտէ տախի թօհաֆի-
յաթ նէվիստէն օլտուղու իֆատէսիլլէ
այնէն տէրճ իյլէմիշ, վէ պու տէֆա միւ-
մայիլէյհ Սայիտ պէյ էֆէնտի թարա-
ֆընտան ճէրհէն կէօնտէրիլմիշ օլան ճէ-
վապը տախի տէրճ իթմիշ օլտուղուն-
տան, վէ պազը ճիւթէթլէրէ մէպին օ-
գունմայատա շայան պուլունտուղուն-
տան, իքիսինի տախի այնէն պէյան իտէ-
րիլ:

«Մահէլլի իմզայէ պիւր լաղալաք ըսմի-
թէրսիմ, վէ շէհր քօսթաթընա թէվտի վէ
թէպիմ իլէ, մաթպամըգա վարիտ օլապիւր
գըլթա վարագա, էկէրի մագպուլ իւլ իմ-
զա տէիլ իսէտէ, թօհաֆիյաթ վէ նէքրէ-
կիւլուղու հալի օլտուղունտան, սուրէթի
թապ օլունտու:

«Պէյանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, պի-
րաղ վագըթտան պէրու թագվիմի վագաի-
տէ մալիւմաթը նէվիյէ իլէ մահուն, վէ
մէթթուպի իսարիճիյէ իսիւլէֆատընտան Սա-
յիտ իսմիլլէ միւմզի, պիւր թագըմ ֆըզրա
կէօրիւլմէքտէ տիւ: Պունլարըն հէման ճիւմ-
լէսի, կէրէք էվրազը հալտաիստէ, վէ կէ-
րէք քիւթիւպիւ սայիթէյի հիքմիլէտէ մու-
ֆասսալէն միւպէյեհն օլտուղու հալտէ, ա-
լէմին իշինէ եարար պիւր շիքեար շէյլէր կի-
պի, եհնիտէն թապ վէ նէշը իտիլմէք նէ
տիլմէք օլտուղու, շիմոխէճէք անլաշըլա-
մամը իքէն, պու քէրրէ չըգարըլան թագ-
վիմ նիւսիսէսինտէ, օ մալիւմ օլան մալիւմա-
թը նէվիյէտէն սօնրա, պիւրագտա շէքր-
տէն, պատէհու թուղ վէ թուղու սուլար-
տան պահս օլունմուշ օլմաղլէ, արթըգ ֆագ-
տանի հալտաիս իլէ, պունլարըն եազըլ-
մասը, զարուրի օլտուղու, վէ պիւրագ տաթ
վէրսին տէյի Էվրօպատէ իսթիհալ օլունան
շէքրտէնտէ գաթըլտըղը, վէ իւզէրիստէն
բէք չօգ գարընլար կէչէրէք, վագթը կէչ-
միշ օլտուղու ճիւթէթլէ, «սուզալըմտա գօգ-
մասըն» եօլլու իւզէրլէրիսէ թուղ վէ թուղ-
լու սուլար էքիլիպ տէօքիւտիկիւ մէյտա-
նէ չըգմը տըր:

«Պու ասըր մէարիֆասըր հազրէթի Միւ-
լիւքեանէտէ իսէ, սայիւր զաղէթալարա գար-
շը ըսմի պիւր զաղէթանըն, պէօյլէ տատը
թուզու գալմամըշ էչեա իլէ իմլասը, էր-
պապը մէարիֆէ կէօրէ թէճվիլ օլունմագ
գանն իտէրիմ:»

Ճէրէտէ. Կէ-Կէր 343.

«Թագվիմի վագաիյէ իթա իթմէքտէ օլ-
տուղում մալիւմաթը նէվիյէտէն տօլայը,
պիւր թագըմ թարիլ վէ թէգէրիֆ շամիլ,
մաթպամըգա կէօնտէրիլէն վարագալը, 16
շէվիլա թարիլի նիւսիսէսիյէ նէշը իյլէմիշ
օլտուղունտան, վէ տիւշարը թէճալուզ
օլմագ, պիւթթապի միւտաֆէայը իճապ իյլէ-
տիկիստէն, մաթպուլաթ նիզամնալմէսինին

սէքիզինձի մատտէսի հիւքմիւնձէ, պիր դա-
ղէթա լիսանընտան նասէզա թէֆէվիւհաթ
իշիտէնէրին, հայիդ օլտուղու հուգուգա
իսթինաստէն, էճվէպէյի աթիլէնին, դաղէ-
թանըզա նէշր օլունմադ իւզրէ, իշարընա
իպթիտար իտէրիմ:

«Եվ վէլա պու լաղլաղալարըն գայիլի (սէօյ-
լէյէն), քէնտուկինէ սըֆաթը ինսանիյէթի
հաղըշտըրմայըպ, լէյլէք իմզասընը գապուլ
իթտիկինտէն տախի անլաղլաղը իւզրէ,
գաղ պէյինի պիր պիշարէ օլտուղունտան,
էվրազը հավատիս վէ թիթապլարտա միւն-
տէրիճ մէվատտ, դաղէթալարա հաղըմադ
զանն իթմիշ օլուպ, ճահիլ իսէ, տայիմա
մաղուր օլմասընա կէօրէ, պու պապտէ քէն-
տիսինէ պիր շէյ աթմէզ իսէմտէ, դաղէթա-
նըզտա պէօյլէ միւնասէպէթսիզ սէօզլէր կէօ-
րիւթիւկիւնէ թէճճիւպ իտէրիմ:

«Պիր վազըթ Բուգնամէնիզ տախի, դէ-
մինին քիւրէ շէքլինտէ օլմասը կիպի, իսթան-
պօլտա պէլքի հէրքէսին մալիւմիւ օլան պիր
թաղըմ ֆըղրաթ իլէ տօլտուրուլուրտու,
ձիւմլէնին մալիւմու օլտուղու իւզրէ, առէմ
պիր շէյլ պիլսէ պիլէ, հէրքէսին տախի մա-
լիւմու զանն իթմէք, տիւնեատէ հիշ պիր
շէյ պիլմէմէքտէն նէշէթ իտէճէկի ճիհէթիւ,
պուլուն կիպի մալիւմաթը մուխթասարա-
նըն քիթապլարտա մէվճուտ օլմասընտան
տօլայը, պիր դաղէթատա նէշրինէ պիւթիւն
պիւթիւն ֆայիտէսիզ նաղարըյա պազմադ-
տա, էրպապը մալիւմաթտան հիշ քիմսէ պու-
լէյլէ կէ հէմէքեար օլմատըղը մէճըւմ տուր:

«Շէքէր վէ թուզ մալիւմաթը հաղընտա
միւնտէրիճ օլան թէֆէվիւհաթ իսէ, Վալ-
թանաթը սէնիյէնին լիսանը քէսմիսի օլան
թաղլիմի վաղաիյէ րաճի պուլունտուղու
ճիհէթիւ, մուամլէյի մուգթալիյէ նէ թա-
րաֆա այիտ օլաճաղընը թարիֆ իզթիզա
իթմէզ:

«Մահաթը, սահիպ վարազանըն չու մէ-
զահլըը քէք լէզղէթսիզ օլտուղունտան,
թապիւթիլլէ մաղհարը նիկեանը նէֆրէթ օ-
լաճալընը, վէ դաղէթանըզըն պէօյլէ պիր
թաղըմ լայըզսըզ շէյլէրլէ տօլմասընը, մու-
ճիպի թէնսիւթ պուլունտուղունտա թէնքիտ
իլէ պէրապէր, պու մալիւմաթը միւթէնէվ-
վիայի պէյէնմէյէնիւ, զաղէթանըզա տահա
ֆայիտէլի շէյլէր իթասըյա իսպաթը մէհա-
րէթ իլլէմէսի, պէօյլէ պիհուտէ թարիզաթ-
տէն զիյատէ միւնասէպէթ ալաճաղընը պէ-
յան իտէրիմ:»

Ճիւլիտ . Կէպէր 338 .

Սոյէ .

Պրուսա, 23 իսետ. 1866

— . . . խմբագիր .

Չիկայ աղգասէր մը որ ազգային բարե-
նըպատակ հաստատութիւնները տեսնելով
չուրախանայ . նոյնպէս չիկայ ուսումնասէր
մը որ ուսումնարանաց շատնալը տեսնելով
չի հրճուի . . . Եւ ինչպէս որ բնական է
թէ ամէն անհատ իւր ուրախութիւնը քա-
րեկամին ալ հաղորդէ՝ ահա ասիկ մենք եւս
կը յայտնենք ձեր ազնուութեանը որ ներ-
կայ ամսոյս 20 ին կիրակի օրը առտուն եկե-

ղեցույ աւարտմանէն ետքը Պրուսայի նորա-
շէն դպրոցին նաւակատեաց հանդէսը կա-
տարուեցաւ արտաքոյ կարգի փառաւորու-
թեամբ . տեղւոյս առաջնորդ ամենապատիւ
Գէորգ սրբազանը համառօտ ատենախօսու-
թեամբ մը Աստուածային նախախնամութե-
նէն բարեբաղնիկ օրեր բարեմաղթեց մեր Օ-
գոստաիառ ինքնակալին անգին կենացը հա-
մար, որնոր 'ի նպաստ դպրոցիս շինութեան
արքունի գանձէն յատկապէս 50,000 դու-
րուշ շնորհել բարեհաճեցաւ . սոյն նորաշէն
դպրոցը տեսնելով Պրուսայի Հայ հասարա-
կութիւնը ցյաւախեանա չի պիտի մոռնայ Նո-
րին Վեհափառութեան այս մասնաւոր ե-
րախտիքն ու շնորհը . — Ամենապատիւ սըր-
բազանին ատենախօսութենէն ետքը դպրոցի
աշակերտները սրտառուշ եղանակաւ բարե-
մաղթութեան երգեր երգեցին վասն ան-
գին կենաց Սուլթան Ապտիւլ Ապիլ խան
արդարաւորով կայսեր մերոյ, եւ յետոյ ա-
ռաջին կարգի աշակերտներէն Ն . Գալեօն-
եան անուն տակաւին 14-15 տարեկան աշ-
խոյժ պատանեակն ճառ մը խօսեցաւ ուսման
պատուականութեանը վրայ, եւ թէ ի՞նչ ե-
ղանակներով պէտք է զայն յառաջացնել
. . . յիշատակաց արժանի՝ տեսարան, երեք
հարիւրի չափ ժողովուրդք արտասուախառն
ունկնդրութիւն ընկէն ետքը դարձան ի-
րենց տունը լի անպատու ուրախութեամբ .
Ար մնամ . . .

* * *

Գիր . Գէորգ սրբազան հաղթէթլէլի-
նին, օրայս կիտէր կիթմէզ, մէզքիւր
մէթմէպին ինչապը իբմալի զըմիւրտա իզ-
հար իթաիքլէրի զայրէթ վէ տիգզաթ,
տօղրուսու պիւզաթ տահա շայանը թէ-
շէքքիւր պուլունմուշ տուր:

Շիմօի, իշթէ Պրուսա Էհալիսի, պու-
նու պիր ֆուրսաթ ատտ իտէրէք, միւշա-
րիլէյս սրբազանըն նուֆուզ ու զայրէթ-
լէրինի, քէնտի հէվէս վէ մուամլէնէթ-
լէրիլլէ գաթպէգաթ թահրիք իտէրէք,
մէթմէպի մէզպուրուն լայըզըյա նիղա-
մընա կիրիպ, ուլում ու ֆիւնուեա տա-
լիւր տէրալէր թէտրիսինէ պիր մէրքէզ
օլմասընա չալըշմալը տըր:

— Թաշրաճա վէ էվրօպաճա հավատի-
սաթ իլէ, պազը քիթապ վէ ըիսալէ ի-
լանաթը տէրճինէ հէնուզ պաշլայամմըշ
օլտուղունու իշին մաղուր տիլէրիզ:

— Մարտ իպթիտասընտան իթիպարէն,
ֆոնտօ վէ ադճէ ֆիյաթիւրը պէյանընա
տախի պէտ իտէճէկիմիդտէն պաշգա,
դաղէթամըզը գրատթ վէ միւթալապա
լաղպէթ իտէն զաթլար թարաֆընտան
միգտարի քիթայէտէ զայրէթ վէ էսէրի
թէշլիզաթ միւշահէտէ օլունտուղու
թաղտիրտէ, մանիֆաթուրա ըիյաշա-
սընա տայիր, հիշ տէյիլ իսէ հաթթատա
պիր տէֆա Մանշէսթէր թէլէկրաֆը
նէշր իթմէք նիյէթի գալիէսինտէ պու-

լունտուղունուլու տախի հէրքէսին
շէվը ու զայրէթինի թահրիք էմէլէյլէ,
շիմօիտէն պէյան իտէրիզ:

— Մանգու մէմիզին իլք նիւսիւսինտէ
տէրճ իտիլէն Վիզթօր Հիւկօ նութ-
գունտա, էսիլիլին իքի թարզը պուլուն-
մասը ճիւմլէսինտէ, պիրինձի թարզը ի-
շին Սպարթազիւսին թութաուղու
թարիզ միսալ կէօսթէրիլիպ, վէ իքինձի
թարզ իշին տախի, էրիքթէթին թութ-
աուղու թարիզ միսալ կէօսթէրիլիլ ի-
սէտէ, մէզքիւր էքէլէթ իսմի վազ օ-
լունմայա ունուտուլմուշ տուր, տիմէք
տիր քի, վէ էէնէթ քաթի իպարէսինին էօ-
նիւնէ, էքէլէթ էնէ լուլէթլէրի վազ օ-
լունարազ օգունտուղունտա, մէզքիւր
սէհվէյաթ տօղրուլմուշ օլաճազ տըր:

ԹԱՏՐՈՆ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ

1866 ՄԱՐՏ 5 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԳԻՉԵՐ ԺԱՄ 21/2

Ներդրումներ Նպաստ Ս . Պէնիլիէնի

ՇԱՄԻՐԱՄ

ԹԱԳՈՒՀԻ ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԵԱՅՑ

Էհալիմիզ թարաֆընտան գուհուրա
կէլմէքտէ օլան թէաթրօճա մէյլ ու րաղ-
պէթ կիւնտէն կիւնէ, Արեւելեան թատ-
րոնուն կէրէք իտարէսինին, վէ կէրէք օ-
լունճու լարընըն շէվը ու զայրէթլէրինի
արթըրմագտա օլտուղունտան, կիւնտէն
կիւնէ կիւզէլ կիւզէլ օլունլար մէյտանէ
կէթիլիլմէքտէ, վէ հէր շէյին հիւսնի
նիգամընճա պիր զայրէթ վէ պիր թէ-
գատտիւմ կէօրիւմէքտէտիր:

Քէնտի հէյէթ վէ հարէքթիլ լա-
զըմէսիլլէ, Պ . Պէնիլիէն, շիմօիյէ գա-
տար հէրքէսին թահսին ու թաղտիրինէ
շայէսթէ պուլունտուղու աշիքեար օլ-
տուղունտան, վէ մէզքիւր մէշուր օյուն
քէնտի մէնֆաաթը իշին իճրա օլունա-
ճաղը թաղտիրտէ, գիյատէսիլլէ իզհարը
մէ հարէթ իթմէյէ չալըշաճաղը թապիի
պուլունտուղունտան, մէրգումուն զայ-
րէթ վէ ճէսարէթինի թէշլիզ նիյէթիլ-
լէ, մէմուլ վէ արգու օլունտուղու գա-
տար տախի դալապալըզ պուլունաճաղը
էմէլի էղէպտէն տիր:

Ալլէթիմիլլին Գաթօլիք գըսըն իւզէ-
րինտէ, իլք սէնէլէրի, Թէաթրօ հազընտա
քէք պիւլիւք պիր զայրէթ կէօրիւթիւքտէն
սօնրա, պիւթիւն պիւթիւն պիր վաղիֆէ-
սիլլիւք էսէրի կէօրիւմէքտէ իքէն, մա մէմ-
նունիյէ պէյան իտէրիզ քի, պիր դաշ տէ-
ֆատըր, էվլէլէրի զայրէթլէրինի իպրազէ
պաշլատըղլարընտան, պազը միւթէպէր գաթ-
լարըն թէշրիֆլէրի կէօրիւմէյէ պաշլամըշտըր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԻԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԵՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆԵՑ:
ՊԵՏ-ՕՂԼՈՒՍԱ ՅՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՅՕԹՕԹԱՅ ԱԳՏՈՒԼԱՅ
ՊԵՐԱՏԵՐԻԷՐ ԳԱՐԵԼՍԵՆԱ ՆԻՒՄԵՐՈ 519: